

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
félre . . . 2 frt.
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasabos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyiltér sora 15 kr.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről.

„Vasárnapokon, valamint szent István király napján, mint nemzeti ünnepen, a magyar szent korona országainak területén az ipari munkának szünetelnie kell. Kivételt képez az üzleti helyiségek és berendezések tisztán tartásához és helyreállításához szükséges munka. Az ipari munkának szünetelése legkésőbb vasárnap reggeli 6 órakor kezdődik és legalább is a szüneti napot követő reggeli 6 óráig tart. A kereskedelmi miniszter felhatalmaztatik, hogy saját hatáskörében rendeleti uton határozza meg azon iparágakat, melyeknél azért, mert az üzem félbeszakítása lehetetlen vagy a folytonos üzemben tartását a fogyasztó közönség, vagy a közforgalom igényei, vagy valamely hadászati vagy egyéb közérdek, jelesen ipari indokok feltétlenül megkövetelik, az ipari munka az első szakaszban megjelölt szünetnapokon is végezhető lesz; ugyancsak a kereskedelmi miniszter határozza meg azon módokat, melyek mellett azok a kisiparosok, kik maguk, segédek és tanoncok igénybevétele nélkül, lakásukon dolgoznak, a munkaszünet alól felmenthetők.”

Igy szól az 1891. XIII. törvények, melynek életbeléptetését a kereskedelmi miniszter, részletesen felsorolva a szünetnapokon is végezhető iparágakat, folyó július 15-ére állapította meg. A ki a törvény ellen vét 1 frttól 300 frtig terjedő pénzbüntetéssel sújtandó.

Nagy és következményeiben fontos törvényhozási intézkedés ez, mely azonban csak akkor válik üdvössé, ha nem a büntető intézkedés, nem a felügyelni köteles hatóságok szigora, hanem

maguk az iparosok fognak reá kellő súlyt fektetni.

Elég szomorú, hogy azon már évezredek előtt érvényessé vált parancsolatnak, miszerint hetedik napon tartózkodjunk a munkától, büntető szigorral is érvényt kell szerezni; de még szomorubb lenne, ha a magasabb erkölcsi szempontok s a humanismus által elrendelt pihenő időt, melyet Angliában oly szigorúan tartanak meg, — a testi erő kellő felfrissítésén, kipihentetésén kívül az az iparos nem fordítaná lelke és szelleme kiművelésére, az Isten igéjének hallgatása és jó könyvek, jó lapok olvasása által. Az iparos testületek vezetőinek jó példaadása, buzdítása igen sokat tehetne e tekintetben. Száz meg ezer mód kínálkozik erre a dalkörök, önképzőkörök gyűléseiben, tavasztól őszig az oly hasznos szabadban való kirándulásokban, mit a szász és német városok polgárságának példájára bizony felvehetnének programjukba ifjú iparosaink.

És különösen figyelmeztetjük őket Szent István király napjára, mely nemzeti ünnep volt századokon át. Ezt a napot minden hazafias érzelmű iparosnak, ki a magyar állam hű polgárának vallja magát, illően kell megünnepelni. Távol e hazától pl. Berlinben, Münchenben s mindenütt külföldön a hol néhány jó magyar összegyűl, vallás különbség nélkül megünnepelik e napot hálával és kegyelettel a magyar állam igazí megalapítója, első királya emléke iránt. Elő kell venni ilyenkor hazánk történelmét s annak lapjairól olvasva a dicsőség és gyász megható példáit, — erősíteni kell nemzedékünkben az igaz, önzetlen hazaszeretetet.

Levelezés.

Balázsfalván, 1891. július 15-én.

Miután Pongrácz Géza urnak tetszett a „Közérdek” f. évi 28. számában a balázsfalvi műkedvelők mulatságáról tudósító jelen voltat lezáró módorban megtámadni, erkölcsi kötelességemnek tartom, hogy ezen közleményre ezuttal először és utoljára válaszoljak.

Tehát igenis, mellemet verve s „meaculpa, mea culpa, mea maxima culpa” szavak mellett bevallom, hogy az a bizonyos „egy jelen volt” én alólt vagyok, a ki bátorkodtam azon tudósítást írni, a mi által úgy látszik Pongrácz Géza urnak nagy neheztesét vontam árva fejemre. Ámbár tudósításomban név szerint senkit fel nem említettem, azonban úgy látszik, hogy Pongrácz Géza ur az abban irtakat köpenyegnek tekintve, magára vette, midőn feleletét írta, a melynek lezáró módorát el nem fogadom.

Ugyan nincsen szándékomban hosszúra nyújtani a feleletet fonatát, de a cikkekre, nem igazolás képen, mert erre legkevésbé sem szorultam, hanem csakis a tiszta valóság érdekében kénytelen vagyok kissé kimerítőbben reflektálni következőkben:

Midőn 1888-ban itten a műkedvelők a nyilvánosság terére léptek, engemet, a ki azelőtt alig pár hóval lettem balázsfalvi lakos, megtszítottak azzal, hogy vezetőjüknek kértek fel, mely tiszttel elfogadva, iparkodtam a valóban derék műkedvelőkkel együtt nyilvános fellépéseinkkel sikert vívni ki, a mi teljesült is.

Időközben 1889-ben bizonyos kellemetlen incidens következtében, melyet nem én idéztem elő, jónak tartottam a kis társaság vezetésétől visszalepni, a tagok minden marasztaló kérései dacára is és ekkor én magam hoztam ajánlatba az azelőtt alig pár hóval ide áthelyezett Simonffy Alajos főszolgabíró urat helyembe vezetőül, vagy ha úgy tetszik igazgatóul, ki is aztán egy előadást rendezett és még pedig tisztességes erkölcsi és anyagi sikerrel. Ezután eltelt egy év és a tagok kedvet kapván a tétlenségéből kibontakozva, újból fellépni s ekkor felkérték a főszolgabíró urat az újabb felléptetésre, de tőle ismételve azon választ kapták, hogy nem léphet fel s

TÁRCZA.

Dal.

Világos-zöld buzahatár
Pittypalattyl a fürj benne.
Gondolatom messzire száll:
Mind csak te vagy az eszembe.

Buzavirág bizalmasan
Integet a kék fejével —
Száz madárka is hangosan
Hivogat az énekével.

Nyájasan szól a természet:
Nyitva könyvem, olvas benne,
Hej, hiába — most nem lehet,
Mert csak te vagy az eszembe,
Az eszembe, a szívembe . . .

V. SZÓCS GÉZA.

Abrudbánya és Zalathna szomorú napjai 1848 és 1849-ben. (Folytatás.)

Ilyen tervekről ábrándoztak a topánfalviak, a kiknek mozgalmairól tudtára jutott némely zalathnaiaknak még a következő események.

1. Hogy minekutána a főkörmányszék által kirendelt bizottság a helyből eltávozott, a kijelölt prefekt és tribunok, u. m. Jánk Ábrám, mint generalis; Korke Nyikulaj; Dreguez mint major; Tyók Tódor, mint prefekt; Korke Jántsz, Andreka Mihály, Enyedi Klement más-köpen Ajudianu és Teleki Aviron tulajdonképpen Popovica Aviron, mint nevezetes tribunok, Szebent titkosan megjárták és állítólag pénzt is hoztak maguk és mások számára.

2. Hogy legelsőb is Bálint Simon verespataki görög egyesült szertartású lelkész és esperes tartott Topánfalván beszédet a görög-nemegyesült szertartású templomban és buzdította fel az oláhokat (rumunokat) a többek között ezeket mondván oláh nyelven: „eddigelé így voltunk” ezt mondva csaknem lehajította magát a földig — „mostan pedig fel kell emelkednünk” ekkor hajlásából felemelkedett. Bálint szónoklata után többször beszédet tartott Jánk u a topánfalvi piacon és topánfalvi sokadalmi térségen. Augusztus vége felé egyszerre minden faluban, Magura nevű falut kivéve félre kezdtek verni a harangokat a népgyűlésre.

3. Hogy Topánfalván 10—12 személyből álló lakosok gyűléseket és tanácskozásokat tartott Korke Nyikulaj Dreguez Major házában, a népesebb gyűléseket pedig Muncselen alol az Aranyos mentében, Topánfalva, Ponor és Vidra faluk határos ut melletti lapályon, a hol 800-an is összesereglettek.

Hogy Kendi Józsi topánfalvi születésű tulajdon maga dicsekedett egy magyar ajku barátjának augusztus hónap vége felé, miszerint ő is kaphatott volna, mint a többi egy néhány ezer forintot, ha a tribunságot felvállalta volna ezen a vidéken, de Zalathnán tanulván, azt fel nem vállalta. Említett Kendi csakugyan későbbre, több unszólásra a tribun tisztséget felvállalván Zarándba küldetett, hol fel is akasztatták.

5. Hogy a lándzsákat már augusztus hónapban kezdették készíteni és kovácsolni, ennek hallomására más vidékbeliek is a lándzsák készítésében hátrább maradni nem akartak.

6. Hogy Jánk a vezérek főnöke, midőn egy alkalommal nyilvános beszédet tartott a gyülekezetnek és a többek közt azt is állította volna, hogy mindenképp mentek lesznek, topánfalvi Juonette Dani betykén felszóllalt mondván: „Ne hidjétek, az is csak ámitás, mert adót és portiót fizetni fognak a császárnak” mire a gyülekezetből

sokan megrohanták és megverni akarták, de szerencséje volt Palágyia nevű hat fiaival, kik ötet nemcsak a veréstől, hanem a könnyen történhető haláltól is megmenntették.

7. Hogy midőn Bálint Simou lelkész és Moga Józsi a bizottság kinyomoztatása következtében Abrudbányán letartóztatva voltak, kiszabadulásokat eszközöndők, azon házat, hol fogva voltak, mindamelllett, hogy a polgári őrsereg örködött, a végire a nem járható uton-módon felgyújtották, minek következtében hat ház a piac közepén leégett.

Muncselen 7—800 emberből álló gyülekezet elhatározta, hogyha őket a letartóztatásból szabadon nem bocsátják, másnap Abrudbányát felgyújtják, ezen határozat egy történetes vadászat következtében még azon éjjel tudomására jutott Nagy Károly abrudbányai bírónak, ki is ugyanazon éjjel begyűjtve egy néhány magistrationalis ülnökök, rövid tanácskozás után a megnevezett letartóztatottak kezesség mellett szabad kibocsátásokat elhatározták és másnap szabadon bocsátották.

Okt. hó 14-én a Fenes és Preszáka falubeliek az utazókat megtámadni, megmozdítani és fegyvereiket elvenni kezdték, a postalegény megveretett és posta sipja elvétellett.

Ugyancsak ezen napokban a metesdi ispán és fogadós, a mennyiben lehetett elköltöztek, a hol is a dulások és rombolások bekövetkeztek.

Oktober hó 15, 16, 18-dik napjain hallatszott, hogy az ampoitzaiak, metesdiek, pojanaiak, preszákaik és feniesiek az utazókat megtámadják, verik és rongálják, és fegyvereiktől megfosztják, nemcsak, de sőt mindenkitől pénzt csikarnak és erőszakkal is pénzeiktől megfosztják, kirabolják.

Oktober 19-én egy abrudbányai polgár Preszákan pénztől megfosztatott az utban álló preszákaik által, a ki is elvett pénzt csakis Dobra Péter a szüretől való történetes oda érkezése és közbevetése után kaphatta vissza.

nem rendezhet. Ekkor a tagok megint felém fordulva, felszólítanak a vezetésre és én a bizalom ezen becses nyilvánulásának engedve, miután a kellemetlenség is már megszűnt, újból átvettem a társaság vezetését, melyet jelenleg is viszek.

Ezekből csak azt akartam kimutatni, hogy én nem erőszakoltam fel magamat ezen megüsztelő állásra, hanem arra a tagok ismételt kifejezett bizalma helyeztettem. Miután pedig az egy évi interkalario időszakban működött főszolgabíró, valamint Pongrácz Géza urak, — ez utóbbi már előbb is — többször és többek előtt úgy nyilatkoztak, miként nincs szándékukban mint működő felépíteni, akkor teljességgel nincs egyiküknek sem oka nehezíteni, ha a közelebről megtartott gyűlésre nem lettek meghívva s nem lettek a mulatság rendezésében való részvételre felkérve. De különben, ha szándékuk volt kis társaságunk kebelébe lépni, tetszett volna utánjárni ennek, mivel szabályunk szerint egyes tagok ajánlatára minden jellemes és szellemi képességgel bíró urak és hölgyek felvehetők a társulatba. Azonban a helyett, hogy ezt követték volna, jobbnak látták, mint Pongrácz Géza urak említeni méltóztatik „előtanulmányaik s elfoglalt állásuknál fogva bár hivatva vannak a közügyek fejlesztésében részt venni, mozgalmait a magyarság ügye érdekében teljesen ignorálni.“

De hogy kiugrassuk a nyulat a bokorból — most már nem hallgathatom el, mint tudósításomban épen irántuk való kiméletből elhallgattam — miután megneveztem magamat, hogy épen ők voltak azok, kik — nem gondolva meg, hogy rájuk nézve nem volt helyes és tanácsos éppen állásuknál fogva — a magyarság érdekében működő kis társulat mulatságának sikerét kockára tenni azuk, hogy többeket lebeszéltek és többeket lebeszélteni igyekeztek a részvételtől. Hogy pedig ez való s tudósításomban nem légből kapott állítás volt, adatok vannak rá, de mivel olyan személyek forognak szóban, kiknek neveit ezen ügyben semmi esetben sem szándékosom a lapok hasábjain kitenni, tehát ha Pongrácz Géza ur meggyőző, deát akar szerezni, sziveskedjék a működőkhöz fordulni kiknek névsorával szükség esetén szivesen szolgálak és hiszem, hogy ezeknek legalább nagy része nem fog kénsni a valóságot megmondani s ebből látni fogja, hogy igazam volt. Pongrácz Géza ur felemlíté, hogy a megrovottak előtanulmányával és állással bírnak; erre csak az a válaszom, hogy nem vonom kétségbe az illetők képességét hanem azért társulatunk tagjai sem kerültek ki az eke, kapa s kasza mellől vagy a pajtákból, hanem ha közigazgatási képességgel nem is bírnak, de minden esetre a művelt társadalomban tisztességes állásokat foglalnak el, melyeknek saját szakmájuk és körükben való betöltésére s szükségos tanulmányokat bizonyosan megszereztek magoknak ők is. Ezen passusa a cikk író urak tehát csak oknélküli kérdés.

A mi az avatlan kezek általi vezetést illeti, csak az a megjegyzésem, hogy korántsem dicsekvéskémből mondjam, ennek épen ellenkezője tűnt ki eddig is s különösen a közelebről tartott mulatságon a közönség tömeges

részvételével ez is megmutatta, hogy az itteni magyarság ügye chauvinizmus nélkül és a társadalom fejlődése s emelése Balázsfalván leginkább a működő társaság által vittetik előre.

A társulat ugyan megalakult s szabályok is vannak szerkesztve, azonban mivel azok még nincsenek annyira körülírva minden tekintetben, hogy felsőbb megerősítésre ez idő szerint teljesen meglegyenek érve; tehát azokat csakis a tagok tartják fenn a magok közötti működésre nézve; azonban nem fog sokáig kénsni ezeknek végleges megállapítása és betervezése.

Ezzel befejezem soraimat azon kijelentéssel, hogy ezen ügyben bárkitől is jövő hírlapi feleletre való válni szükségtelennek tartván, nem is fogom azt tenni.

TÖRÖK BALINT.

VEGYES HIREK.

— **Menyegző.** Bartha Zsigmond a nagyenyedi Bethlen-főiskola mennyiségtan és physika tanára e hó 12-én d. u. 5 órakor tartotta esküvőjét Derzsi Ilona kisaszonnyal, Derzsi Ede járásbírói irodatiszt lányával. Az esküvőn az örömszülőknél kivül a vőlegénynek több tanártársa s ezek családtagjai vettek részt. Az esketést Szilágyi Farkas ev. ref. lelkész végezte. Az esketést gazdag vacsora követte. Boldogságot kívánunk az újpárnak!

— **Berzenczey István nagybirtokost,** ki, mint tudva van, cselédjét véletlenül meglötte, a marosvásárhelyi kir. törvényszék egy és fél évi fogházra ítélte. Az ítélet ellen ugy Berzenczey, a mint a kir. ügyész felebbezést jelentett be.

— **A N. Enyed városi regale ügyben** lehető békés megoldás feletti értekezletet Zeyk József a főiskolai bizottság elnöke, f. hó 26-án obajtván megtartani, erre a 12-ös és a 21-es bizottságok tagjait meghívta. A legjobb sikert kívánjuk s ezt el lehet érni, ha a kiküldött tagok a teljes méltánosság alapján állva, a város és a kollegium nagyfontosságú fejlődési és közművelődési érdekeit tekintik s azokat lehetőleg támogatják.

— **Pályázat orvosi ösztöndíjra.** A nagyenyedi Bethlen-kollegiumnál a Szotyori-féle 190 frtos ösztöndíj folyó évi szeptember 1-től számított 7 éven át orvosi pályára készülő reformált vallású ifjakat illet meg. Az alapító intézkedése szerint első sorban a vele vagy feleségével Marusi Annával vérségi rokonságban állók jönnek tekintetbe; ezek nem léteben más szegény, de jó magaviseletű és szorgalmas tanulók is. A vallást, szegénységet, végzett tanulmányokat és magaviseletet, illetőleg a vérokonságot igazoló okmányokkal felszerelt folyamódványok, a Bethlen-kollegium tanács-karához érkezve, hozzá küldendőek vagy nyújtandók be folyó évi augusztus hó 10-ig. Nagyenyeden 1891. július 13. Fogarasi Albert, rektor-professor.

Az aratás, mely a hozzá fűzött várakozáson nagyon alól ütött ki, jobbra be van fejezve s nem sokára a cséplés és behordáson van a sor. Sok könnyelmű gazda

már bizonyára azon járta az esztét, hogy miként szorítsa be szük telkére asztagját, széna, szalma készletét s egyéb tüzfogó természetű. Igen rendű levő dolgot fog cselekedni helyi rendőrségünk, ha szilárdan megvetve lábát a szabályrendelet idevonatkozó §-án, jó előre eltiltja s éberen ellenőrzi az e fajta könnyelmű törekvéseket. — Elég volt az anyyi kárt, hátramaradást és römületet okozott közelebbi égés, s a mennyire ezt emberi előrelátás és gondosság teheti, vegyük elejét hasonló vagy még nagyobb tüzvészeknek!

— **A legérdekesebb kiállítás.** (Az 1848—49-iki szabadságharcunk képekben.) Hentaller Lajos orsz. képviselő és Fárnek Béla által sok évek óta gyűjtött és kiálván érdekes 48—49-es gyűjtemény kiállítása néhány nap múlva a fővárosi vigadó több termében megnyílik. E nagyon érdekes kiállítás tartalmazza és ugyszólván majdnem egész teljességgel — mindazokat a képes ábrázolatokat, melyek az 1848—49-iki szabadságharcunkról s annak szereplőiről hazánkban, Európában és Amerikában felkutathatók és megszereshetők voltak. E gyűjteményben 1600 kép van mindenféle fajtájú és nagyságu olajfestményektől kezdve a fényképekig, meg a metszet, vagy litográfolt képekig. Érdekes és fölöttébb jellemző hogy e gyűjteményben 205 kép Kossuth Lajost ábrázolja és hogy mind a 205 Kossuth kép más más nyomatásban megjelent kép s legnagyobb része külföldi származású. Az egész a legválogatosabb és legérdekesebb quodlibet, igazán szemléltető kommentárja annak frappans hatásnak, — a melyet szabadságharcunk egy egész mivelt világban tett. E jeles kiállításnak érdekesebb tételére Pázmány Dénes és gróf Károlyi Gábor orsz. képviselők is közreműködnek és a birtokukban levő 48—49 re vonatkozó tárgyakat szintén kiállítják. Gróf Károlyi Gábor ezenfelül a kiállításnak engedti ot Kossuth ama legújabb életnagyságu képét is, a melyet az ő megrendelésére Karlovsky Bertalan Párisban élő híres magyar művész festett most. E kiállítás rendezői kérik egyúttal az egész hazai közönséget, hogy a birtokukban levő szabadságharci emlékeket hogy a kiállítás tartamára viszontszolgáltatást, vagy meghatározott díjért átengedni sziveskedjenek. Minden ilyen küldemény Hentaller Lajos orsz. képviselő és Fárnek Béla uraknak Budapest, V. a fővárosi vigadóba címzendő. A legesekélyebb, kiállítható tárgyat beküldő is egy életnagyságu fénykép imitációt kap Kossuth vagy valamely jelesebb költőnk arcképéből. A kiállítás befejeztével pedig a gyűjtemény tulajdonosi több száz darab érdekes tárgyat ugymint nyomtatott és festett képeket, pakátokat, fegyvereket stb. ajadékoknak budapesti, kolozsvári, aradi, kassai stb. olyan muzeumoknak a hol 48—49-es ereklyék is vannak. A kiállítási sikerére fölöttébb kíváncsiak volna, ha abban festő és szobrászművészeink is részt vennének, annál inkább, mert most nyílik először alkalom annak a bemutatására, hogy történelmünk egyik legjelentősebb epizódja a hazai képzőművészetet hogyan inspirálta. Különben igen kiváló művészek mint Zala Roskovits, Stetka Margittay, Spányik stb. megígérték, hogy fognak kiállítani képeket.

Okt. 20-án nyolc abrudbányai polgár Preszákán megveretett és fegyvereitől megfosztatott, kik is panaszovalán a kir. bányászati tanácsos és uradalmi igazgató Nemegeyi János urnak. Okt. 21-én elnöki felszólítás következtében Preszákára mentek bányatörvényszéki ülnök Angyel György, ugyan bányászati tanácsos és uradalmi igazgató Ruzs József és kohászati hivatali írnök Pípos János urak, zalathnai gör. nem egyesült szertartású lelkész Popovits Juonutz, zalathnai tekintélyes román Jánk Juon luj logyin és hajdukok káplárja Molnár Józsi kisérletekben (mindnyájan románok) a fellázadott és urban utófelben álló és utazókat támadó fenesieket és preezakaitak hathatós reabeszélések által csend és közbátorság fenntartására intendők, eljárásuk eredménye az volt, hogy a moudott helységbeliek fogadták miképp lecsendesedtek és senkit nem bántottak.

Zalathnán ugyanezen napon okt. 21-én szombaton a hetivásár népes volt és a szokás szerinti csend minden zavar nélkül uralkodott, hallatszott azonban, hogy a Hunyadmegyebeliek az általános felkelésre felszólítva lévén több helységekben u. m. Nagy-Közép és Kis Almáson, ugyszintén Glodon, Nadastian, Cseben, Tekerón, Pojánán stb. falvakon a nép csoportozták s az utazók bajosan vonulhatának lakóhelységekbe.

Ezen s más hasonló hírek és tudósítások következtében ugyancsak okt. hó 21-én a zalathnai polgári őrsereg, miután a két rendbeli őrsereg egyesülése még meg nem történhetett volna, egész tömegben az éjjeli bátorság tekintetéből éjjeli őrködére kirendeltetett és a helységbeli lakosok ablakai kivilágítására és őrködére felszólítottak.

A románok részéről október hó 8-ától kezdve őrseregek találattak még éjjelenként a Trojánba és malom patakán, melyekkel a városi a tulajdonképen polgári őrsereg több alkalommal találkozott és célokat megkérdezték, állíták, miszerint ők is a közbátorság okáért szük-

ségesnek vélték az őrködést és ezen nyilatkozatuk után az egyesülésre és kölcsönös látogatásra a városi őrtanyára meghívtattak.

A viszonyos látogatások megtörténtek és a két rendbeli őrsereg egyesüléséről értekezések folytattak.

Okt. 21-én alkonnyatkor, miután a polgári őrsereg egész testületben az éjjeli őrködére kirendeltettek volna a malom patakán létezett őrtanyáról való román őrsereg egy egyéne által önkéntesen ajánlkozott a közönséges és egyesült őrködére 12, 24 személyből álló csapatot a piaci őrtanyára, ha az el fogadtatnék, küldendő. A városi polgári őrtanya parancsnoka az ajánlott csapatnak elküldését helyeslőleg elfogadta, azonban a várt őrködé csapat tudva nem lévő okból az őrtanyára meg nem jelent.

Okt. hó 22-én (vasárnap) köztudomásra jutott, hogy a közelebbi mult, csaknem mindenki által virasztott éjjeli kissebb s nagyobb városi és polgári román csapatok több helyeken őrködtek, mit is a városi őrseregből kiküldött lovas őrködé, kik a várostól távolabb lévő helyeken jártak igazoltak.

Ilyetén zavarok közt, midőn semmi támaszpont megragadható nem vala és a helység minden más felsőbb hivataltól elhagyatva, csak magára hagyott a 20-án este elterjedt azon hirre, hogy Fehérvár városa az oláhok által elégetett, szombaton pedig 21-én biztosabb hir terjedett, hogy t. i. mintegy 10—13 ház a külső majork részében felgyújtott, az ottani őrsereg a városon kívül vonult, az összecsapás következtében az oláhok közül kettő, az őrsereg közül 5—10 elhullott, polgár Mégai megöletett, ugyszintén polgár Bisitz, ennek neje és szolgálója meggyilkoltattak s a kijelölt és elfogott személyek közül három Váradján, három Fehérvár mellett meglövetett, az őrsereg és a város a fekete-sárga színű zászlót elfogadta s a vár parancsnoka közbevetése után az őrsereg fegyvereit letéve a további veszély megszüntetett.

Ilyetén hasonló veszélyt féltő rebegés között vasár

nap reggel 22-én elterjedt már azon hir, hogy egyenahány ezerből álló oláh sereg a fehérvári környékből Zalathnához közelítene; ekkor tanácsos Nemegeyi több tiszteket magához gyűjtetett, tanácskozandó, minő állásban helyzetnének a helységet ezen tömeg ellen s minő utonmódon a helységet a törvénytelen megtámadás ellen védhetnék.

Délfelé megjelent egy a helybeli oláhok közül való deputatio, kik között Jánk Ohutz luj Logyin is volt, Nemegeyhez azon jelentéssel, hogy az oláh csapat valóban közeledik és a három színű zászlók levételét a négy templomról, a fegyverek kiadását és a házak kimotozását követeli.

Tanácsos Nemegeyi Jánosnak tudtára juttatott és mindenkiel közölt részletes hírek következtében, ugyszintén a polgári és román őrsereg kezébe vett, több napokkal ezelőtt megpróbált, de nem sikerült egyeztetése tekintetéből, megnevezett tanácsos urnál gyűlés tartott, még minek előtte az előbb irt deputatio megjelent volna, bányászati tanácsos és bányabiztos Császár Zsigmond, bányatörvényszéki ülnök, Bartha Gyula; uradalmi tollvivő Fűzi Ferenc; polgári őrsereg kapitányai Farkas László és Huber Gyula s még más urak jelenléteben. A román nemzet részéről uradalmi számtartó Nemes János szállásán összegyűltek: bányatörvényszéki ülnök Angyel György kohászati hivatali írnök Pípos János és Dobra Péter, ugyszintén a helybeli görög nem egyesült szertartású lelkészek Popovits Juonutz és Milidon, mint a román nemzet megbízottjai, a két rendbeli őrsereg egyesülésküldő értekezendők és a románok kívánataikat a polgári őrsereg határozataival egyeztetendők. A két rendbeli ülésben a részletes tárgyalásokat és működéseket elmulasztva, annak folytáról tudatuk, miszerint mindkét rendbeli gyűlésekből egymáshoz bizottmány küldetett, magok véleményeiket és kívánásaikat nyilvánítandók és előterjesztendők, az ily módon folytatott értekezés után, eredménye a nevezett

— A jaira kegyes
Török Bertala
Dánielné 1 frt,
1 frt, Lengy
3 frt, Véghe
1 frt, Koutz
Vilmos 1 frt
Toth Mikló
Zsigó 1 frt,
Lajos 1 frt,
(Esztergom)
özv. Bacher
pesti) 1 frt,
dapest) 5 frt
nyadmegye
Lazár Győf
Károly 2 frt
Krisztina 5
br. Kemény
Zsufné (Bud
5 frt, Verz
1 frt, Day
poldine 50
Karácson
visi Julián
vásárhely 5
Teréz 10 fr

A dé
éptestü nő
a gymnasi
jó sikerrel
vánt tud
mutatni ne
nyelv-, sz
annyi kösz
középskola
igazgató-tar
resztvéllel
szülői vag
(gyámok) a
fogják. Az
vannak rés
telekkönyvi
is csatlóni
Az ig
hó 20-ig m
modványba
kiírandó,
kérelmek
lapján fog
szabad lak

gyűlésekn
gyűlés a
kivánatait
egyesülése
reménység
történni e

Nem
jelentésere
kor összeg
szintén a
a hol tud
jelentését,
tanácskoza
esetre, ha
hatalmazta
engedelm
a bevonul
lom és bá
visszautasi
zetes kir.
mazni. Ez
ülők Ba
helybeli o
nyugalom
szély viss
Ezer
get, hogy
szagos h
helységet
ellenes é
és rablár
elrendelte
könyves
hogy bec

Ki

— A n-enedi róm. kath. templom harangjaira kegyesen adakoztak Török Bertalané öngy. ivén: Török Bertalan megyei főjegyző és neje 25 frt, Török Dánielné 1 frt, ifj. Gáspár János 3 frt, dr. Varró László 1 frt, Lengyel György 1 frt, Breccán Mária (Kolozsvár) 3 frt, Végh Bertalané 2 frt, Végh Bertalan (Kolozsvár) 1 frt, Koutz Albert 1 frt, Benedek Gábor 1 frt, Nádori Vilmos 1 frt 50 kr, Ostián Viktor 1 frt, Albert Iván 1 frt, Toth Miklós 1 frt, Folyovich Sándorné 10 frt, Sebesi Zsigó 1 frt, dr. Pap Sámuelné (Budapest) 1 frt, Szakács Lajos 1 frt, dr. Farnos Árpád 1 frt, Mailáth Gusztáv gr. (Esztergom) 20 frt, Dárdai Sándor (Budapest) 10 frt, özv. Bucher Mihályné 1 frt, br. Pongrácz Clair (Budapest) 1 frt, Pogány Károly 2 frt, Pogány Károlyné (Budapest) 5 frt, Pogány Jánosné 5 frt, Pogány György (Hunyadmegyei főispán) özv. Pogány Ádámné (Déva) 3 frt, Lazar György (Déva) 2 frt, Csátó János 2 frt, dr. Szász Károly 2 frt, idősb. Pogány Károly 1 frt 11 kr, Tövisi Krisztina 50 kr, Mihály Ida 5 kr, Zeyk Dániel 5 frt, br. Kemény Kálmán (Budapest) 10 frt, br. Vécei Józsefné (Budapest) 3 frt, gr. Zichy Jánosné (Budapest), 5 frt, Verzár Manó (M. Várhely) 2 frt, Csiky Geigely 1 frt, Day Bukart 1 frt, N. N. 50 kr, Eibenstein Leopoldine 50 kr, Csiki Miklós 50 kr, Duha Mihály 20 kr, Karácson (aldozár) 50 kr, T. Kalács Andrásné 50 kr, Tövisi Julianna 25 kr, Sipos Sándorka 5 kr, N. N. (Marosvásárhely) 50 kr, gr. Hunyadi Endréné 10 frt, gr. Györi Teréz 10 frt. (Folyt. köv.)

TANÜGY.

Felvétel a képezdebe.

A dévai áll. tanítóképezdebe felvétetik minden oly éptestű növendék, a ki 15-ik élet évét már betöltötte s a gymnasium, reál vagy polgári iskola 4 alsóbb osztályát jó sikerrel elvégezvén, arról nyilvános iskolai bizonyítványt tud felmutatni, azoknak, kik ily bizonyítványt felmutatni nem tudnak felvételi vizsgát kell tenni a magyar nyelv-, számtan-, földrajz- és történelemből s legalább annyi köszönetet kell felmutatniok a tárgyakból, mint a középiskola 4 alsó osztályában. Folyamodványok a képezdei igazgató-tanácsához címezendők s felszerelendők: a) keresztlevelel, b) orvosi-, c) iskolai bizonyítvánnyal, d) egy szülői vagy gyámi nyilatkozattal arról, hogy a szülők (gyámok) a felvett növendékek anyagi szükségletei fedezni fogják. Azok, a kik külön még pénzbeli segélyben is kívánnak részesülni, kötelesek vagyonai állásukat feltüntetni telekkönyvi kivonat, illetőleg szegénységi bizonyítványt is csatolni.

Az így felszerelt folyamodványok f. év augusztus hó 20-ig mint zárnapi előírtokhoz küldendők be. A folyamodványban kérelmező lakása és utolsó postája pontosan kiírandó, ellenesetben választ nem várhat. Bélyegtelen kérelmek és okmányok csak szegénységi bizonyítvány lapján fogadhatók el. Azok, kik az intézetbe felvétetnek szabad lakás, világítás, fűtés és mosás elvezetésében, eset-

gyűléseknek az vala, hogy a polgári őrsereg részéről való gyűlés a román nemzet részéről való gyűlés által előadott kivételével nem fogadhatónak találván, a két őrsereg egyesülése meg nem történhetett s az 1/2-re d. u. azon reményességben, hogy az óhajtott egyesülés d. u. meg fog történni eloszlatlak.

Nemegyei tanácsos az oláh deputacionak fennebbi jelentésére semmi feleletet nem adott, hanem d. u. 3 órákor összegyűjteté dobszóval a polgári őrsereget, valamint szintén a helybeli lakosokat a térs barompiaci lapályra a hol tudtára juttatá az előbbeni birt és a deputacionak jelentését, valamint szintén a követeléseket is, mire rövid tanácskozás után egyértelműen határozatott, hogy azon esetre, ha azon csapat valamely hatóság által írásban felhatalmaztatott, vagy cossári katonaság által vezéreltetnék, engedelmesséjének, ellenkező esetben pedig kénytelenek a bevonulandókat, mint önkéntesen cselekvőket, nyugalom és bátorság legveszedelmesebb ellenségeit tekinteni s visszautasítani és a helységet, valamint szintén a nevezetes kir. kincstár javakat az utolsó csepp vérig oltalmazni. Ezen egy értelmű határozat bányá törvényszéki ülnök Bartha Gyula által tolmácsoltatott az összegyűlt helybeli oláh lakosoknak is, azon felszólítással, hogy a nyugalom és rend fenntartására és minden fenyegető veszély visszatartására csatlakozzanak a polgári őrsereghez.

Ezennel meghűtetelte Nemegyei a polgári őrsereget, hogy a Felsőnek és constitucionak, valamint az országos hatóságok parancsainak engedelmesséjének, a helységet az erarialis és polgári javakat minden törvényellenes és tilos megtámadástól, a netaláni gyújtogatástól és rablástól vértükkel és életükkel védelmezendik; azonnal elrendelte az őrseregnek, hogy töltsék meg fegyvereit, és könnyes szemekkel utalt a szomorú helyzetre, kijelentve, hogy becsületesen igyekezett kötelességét teljesíteni. (Folyt. köv.)

leg 5—6—7 frt pénzbeli segélyben részesülnek. A nagyobb foku ösztöndíjak jó magaviselet és szorgalom esetén a felsőbb osztályokban megnyerhetők az esetben is, ha a belépéskor kisebb ösztöndíjat kapott is az illető. A kik felvétetnek, tartoznak az intézetbe lépésük alkalmával tankönyvek árába 10—14 frtot magokkal hozni. A tanulmány négy éves; a tanítás teljesen tandíjmentes. A felvételi és pótvizsgálatok augusztus hó 31-én tartanak. A tanév szeptember 2-án nyitattik meg. Déva, 1891. jul. 16.

HETYEI GÁBOR,
m. kir. áll. tanítóképezdei igazgató

CSARNOK.

A szerelem természetrajzából.

A hold.

A hold a szerelem éjjeli lámpája. Nem föltétlenül szükséges ugyan a szerelemhez, de mindenesetre jó, ha az esti vagy éjjeli találkáknak világít; különben vagy árokba, vagy gödörben botlanak a szerelmesek.

A hold megdagasztja a tengert és az érzelmeket. A békák is szebben kurutyolnak, mikor a náderdön át megpillantják a teltképű holdvilágot.

Contu Caesar határozattan állítja és egykoru okmányokkal bizonyítja, hogy Ádám holdvilág mellett vallott szerelmet Évának, és hogy a szentlélek holdsugáron szállt le a keeses názáreti szűzhöz.

De nem is szükségesek a holdhoz történelmi példák. Mindenki tudhatja, aki tul esett már a nyögdecéselő első szerelmen, hogy minő szerepet játszik a hold a szívek fölött.

Illusztrálók:

Én tizenhat éves voltam. Mari tizenöt. Ő ugyan tisztelt engem, mint egyik kiváló tagját a férfinemnek s én is ugy tiszteltem magamat, habár a bajuszom még oly gyöngye volt, hogy sokan piszoknak nézték és figyelmeztettek, hogy a zsebkendővel töröljem le az orrom alól.

Ilyenkor megalázva éreztem férfiú mivoltomat és beretválokztam. Pokoli örömet éreztem, mikor Mari a harmadik napon szeliden figyelmeztetett, hogy hagyjam meg bajuszomat, mert ilyen nyesett állapotban bökös.

Egy napon azt olvastam valami regényben, hogy a hold gróf a szíve választottjával egy egyszerű szerelmi csónakázást vitt véghez valamelyik német taven. A hold süttött. A víz hűvös volt. Alfréd gróf gitározott és a szíve választottja énekelt.

Megtetszett nekem ez a mulatság. Gondoltam: gróf ugyan nem vagyok, de szíveim választottja van; a Tarna a kert alatt folyik s a harangozónak nagy dagasztóteknője állandóan ott fehérlik a szinben. A hold nekünk is fog sütni, s bár gitár az egész faluban nincsen, van doromb elég a Kanárinál, három krajeár párja, a azon mind a ketten művésziessen tudunk játszani.

Megvásároltam a két dorombot és átfutottam Marihoz. Elmondtam neki, mit csinált Alfréd gróf a Labodán. (Nem emlékszem határozottan Laboda, Bodega, vagy Ladoga volt, de hát a név utóljára is, nem határoz, csak víz legyen benne annyi, a mennyi egy teknő ringatására elég.)

Mari fantáziáját is megkapta ez a történet. Kijelentette, hogy este, mihelyt az anyja elalszik, kész a kirándulásra s a méhesben mindjárt meg is tartottuk a próbahangversenyt a dorombokkal.

A nap lassan ballagott az égen. Türelmetlen voltam és unatkoztam, pedig egész nap békákat dobáltam agyon a vályagvető gödrök körül.

Végre elérkezett az est. A sertések bösz rohanással érkeztek haza, hogy mielőbb kielégíthessék moslékolási vágyukat. A tehének is végig kolompoltak a falun. A kutyák elvégeztek a vacsoragatást. Az árét elhúzták a toronyban s az első esticillag is megjelent az égen.

A szívem erősem dobogott, a mint az eperfa söét lombjai között megbujva, Mariék ablakán bevizsgáldtam.

Az ablak nyitva volt. A belső szobából kihallatszott az öregnek a hangja, a mint azt a megjegyzést tettem, hogy holnap valószínűleg rajznak a udéhek, mert ma olyan erősen duogtak, hogy behallatszott a lugasba.

Végre eloltották a lámpákat. Az ablakok rezegek az öreg horkolásától. Mari kilopódzott, s én leugrottam a fáról.

— Nem felejtette benn a dorombot? — kérdeztem izgatottan.

— Itt van, — felelt reszkető hangon.

Mind a ketten föl voltunk indulva. Attól tartottunk hogy a bakter meglát bennünket.

Óvatosan átmásztam a harangozó kerítésén és szerencsésen kicipeltem a teknő a szinből.

— Ez alatt megszakadok a Tarnáig — gondoltam és kívül érve a kerítésen, fejemre emeltem a teknőt. — Idomtalan nagy teknő volt. Hol elől billent le, hol hátul s minduntalan neki ütődtem a fának és kerítéseknék. Végre Mari segített rajtam: azt mondta, hogy leg-

jobb lesz, ha ketten visszük a teknőt, én fogjam elől a két fület, ő meg majd hátul.

Csakhamar szerencsésen kiértünk a faluból és a dianyeföldeken keresztül a Tarnáig jutottunk.

A kezünket egy kissé meghuzta a teknő, de bőven kárpótolta a regényes órának előérzete.

A teknőt rábocsátottuk a vízre. Mari lépett bele először, azután én. Evezőlapátunk nem volt, de nem is kellett. A Tarnába hajló fűzek segítségével mindenkor kiszállhattunk.

A víz szeliden ringatta a dagasztó teknőt. A hold pompásan ragyogott az égen. A csillagok fényes légiója a Ladoga felett sem lehetett különb. Augusztus tizedike táján történhetett ez. Futócsillagok szikráztak az égen, fehér fényeket rajzolva a kéksötét égboltozatra.

Oda akartam ülni Mari mellé, azonban a teknő erős hajlamot mutatott a fölbillenésre. Így hát nem ühettünk egymás mellé és ő nem hajthatta a fejét a keblemre, miut ez a regényben történt gróf Alfréddel és a szíve választottjával.

— Doromboljunk hát, — sóhajtottam mély lemondással és fogatunk elő illesztettük a dorombot.

Mari kitünően tudott dorombolni. Azt lehet mondani a virtuozitásig vitte ezt a művészetet. Ő dorombolta a primet én a szekundot. A Tarna vize csöndes locsogással kísérte hangversenyünket. A fűzek álmosan bólogattak. A nádak és kákák édesen susogtak és a békák melancholikus dallal kísérték zenénket.

Szóval fölséges éj volt.

A teknő szerencsére zátonyra jutott és így nem voltunk annak kitéve, hogy kiuszunk a vármegyéből.

Ekkor odaültem Mari mellé. Ő a vállamra hajtotta a fejét és így szemünket a holdra függesztve doromboltunk tovább.

Ebben a helyzetben értettem meg, hogy miért jobb a gitár, mint a doromb. A gitáron ugyanis nem a szájával zenél az ember, s így a pengetése mellett minden taktushoz egy csókot lehet váltani, holott a dorombnál előbb egészen el kell végezni a nótát, sőt még a da capot is és csak azután bocsátkozhatik az ember pusziara.

El is határozottam, hogy a legközelebbi kirándulásra gitárt keritek akárhonnán, vagy ha azt nem kapok, hát akkor elkérem a Sándor eszmadialegény harmonikáját.

Végre elfáradtunk a hangversenyben. Egymást átkarolva merengtünk az ég csillagpompájában és a holdvilágon, a mely mosolyogva nézett reánk az égmagasból.

— Azt mendják, a holdban szent Dávid hegedül, — szölt Mari ábrándozva.

— En is hallottam ezt, — feleltem. És tovább vizsgáltuk a holdat, hogy megtaláljuk benne a királyi hegedűt.

Most vettem észre életemben először, (de nem utóljára,) hogy a holdvilág valami rejtelmes, bűvös hatással van a szerelmesekre. Titkos, földfeletti regényes szalakat sző a szerelem fátyolába. Vonz. Káprázat. Elandalit.

Hajnal felé érkezünk haza. (A teknőjét keresheti Mihály a Tarnán!)

A lugasban bucsuztunk el egymástól. Egymást hosszsan átkarolva, bucsupillantásokat vetettünk a felénk mosolygó holdvilágra is.

Egyszer csak megállt előttünk az apja, ismeretes vastag meggyfa botjával, a melyet különben én hoztam neki Egarból.

És ekkor tapasztaltam, hogy ha a hold nem is hegedül, de mindenesetre kedvét leli abban, ha alant hegedülnek s a primet a bőgő kíséri.

GÁRDONYI GÉZA.

Irodalom.

— Éppen most jelent meg a következő napierdekű munka: **Az ipari munka vasárnap szünetelésének törvénye** (1891: XIII. t. ez.) és az arra vonatkozó végrehajtási rendelet. Összeállította hártói Szokolay István ügyvéd. Budapest, 1891. Róza Kálmán és néje kiadásában. 44 lap. Ára 20 le (Kapható minden hazai könyvkereskedésben és Budapesten a Radonál, VIII., Szentkirályi-utca 30 szám.) A vasárnapi szünetre vonatkozólag, a mindennapi életben legnagyobb jelentőséggel bír annak ismerete, hogy a kötelező vasárnap-szünetelésről mily kivételek állapítottak meg: tehát hogy mily ipar- és kereskedelmi üzletekben lesz szabad vasárnaponként is és hogy hány óráig dolgozni s árulni? — Ezen követeléseket határozza a kereskedelemügyi s pénzügyi miniszternek július 1-én kelt rendelete. Ezen két rendelet közöltetik a szüneti törvény mellett — a fent címzett munkában — a tárgynak megfelelő magyarázattal és törvényhozással a vasárnapi munkára és a munkáskérdésre vonatkozó előbbi rendeleteivel.

Közgazdaság.

Hernyó irtás.

Örvendés haladást látunk hazánkban mindenfelé a gyümölcsészet terén. Legtöbb helyen ugyan csak még

Ki szereti az életét, igyék HUNGARIA-kávét!

a kivételadás stadiumában áll a dolog, a mennyiben de-
rúra-borura oly sokféle, de darabszáma oly kevés alma
és körte fajtáknak ujonez gyümölcs-kedvelőink, hogy
végül a gyümölcs kereskedő alig tud egy mázsa egy fajta,
piacképes gyümölcsöt összeszedni. Pedig hát kevés, de
jó fajta, tartós, szép gyümölcs nagy tömegben hozza ide
a kereskedőt, a mint Kecskemét, Nagy-Körös, vagy hogy
közelebbi példára mutassunk: a Hegyalja kereskedelme
is mutatja.

A gyümölcstenyésztés fejlesztése bizonyára sok gond-
dal, sok utanjárással és fáradsággal jár. Alig van hét,
sőt nap, melyen valamit ne lehetne, sőt ne kellene dol-
gozni annak, a ki jó eredményt akar látni.

Ime nézzük csak meg most közelebbről gyümölcs-
fáinkat, melyek gazdag lombozatu ágai oly szép termés
sul a alatt hajladoznak, figyelmesebb szemlélet után mit
látunk? Az ágak vége felé, különösen az új hajtások le-
veleinél egy része már össze van zsugorodva, a száradt
levél széle mintegy le van ragasztva, a levelet magát pe-
dig vékony fehér szál erősíti a galyhoz. Ha felnyitjuk a
levelet, 10—20 vékony kis szürke hernyót találunk benne
Figyelmesebben nézve meg a szomszéd, épnék tetsző le-
vélkét, itt-ott már csak a rostokat találjuk, a folt szélein
pedig falánk, apró kis hernyók emésztik a levél zölden
maradt kis részét. Oly tömegben pusztítanak ezek a hit-
vány férgek, hogy ha nem látunk gyorsan fáink meg-
mentéséhez, bizony őszig kopaszok lesznek legszebb gyü-
mölcsöseink.

Össze kell szedni a száraz leveleket és elégetni;
az ép leveleken rágódó kis hernyók tömegét pedig egy
kis ruha, posztó darabbal, vagy moha esomóval sőt pusztá
kézzel is a levél minden sértése nélkül szétmorsolni.
Most oly kicsinyek s oly tömegesen vannak egy egy le-
velen, hogy kevesebb fáradságba kerül elpusztítani, mint
később, a mikor a lombok lerágása után behálózzák ma-
gukat.

Legkönnyebben lehet pedig elpusztítani akkor, mi-
dön a lepkek lerakják sárga esomóba tojásaikat, mit igen
könnyen fellehet ismerni. Egyszerűen le lehet törölni a
levelekről a könnyen összetörő tojásokat s ez bizonyára
sokkal könnyebb munka, mint a tavaszi hernyózás sazon-
kivül e munka oly időre esik, midőn még a napszámost
nem esábitja semmiféle gyümölcs a torkosságra.

Ajáljuk tehát mindenkinek, hogy lásson utána
mihamarabb gyümölcsöse legkártékonyabb s kivált az
idei feltűnő nagy tömegben jelentkező hernyói pusztítá-
sának.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

HIRDETÉSEK

Fekete, fehér és színes selymekelmék

métere 80 krtól 15 frt 65 krig, egyszínű és mintázott. — Ca.
240 különféle fajta és 2000 különböző színű, méter vagy vég
számra bérmentve küld, G. Henneberg es, és kir. udvari szál-
lító Zúrlchenben, mintákat azonnal küld. „Levelekre Svájcba 10
kros bélyeg ragasztandó.”

Villanyos

csengetyüket, utcai és szobák
berendezésre, a legjutányosabb
árban, ajánl helyben valamint
a vidéki nagyrődemű közönség
becses figyelmébe

BIRÓ LAJOS lakatos mester
NAGYENYEDEN.

Eladó ház

terasse-al' előszobával, 4 lakó
és egy fürdőszobával, konyhá-
val, éléskamarával, 3 osztályu
tágas pincével, virágos és
konyhakerttel, udvarán kuttal.
Ertekezhetni Folyovich Sándor
kir. közjegyzőnél.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelősebb magyar lap az

11—34

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja Hiteles
forrásokból származó értesüléseink gyorsasága, alaposága és sokasága, rovataink változatossága, ki-
tűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „EGYETÉRTÉS”-t népszerűvé. Az or-
szággyűlési tárgyalásokról a leg részletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az
„EGYETÉRTÉS” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő
s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „EGYETÉRTÉS” kereskedelmi
s tőzsdei tudósításainak bőségevel s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő
az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „EGYETÉRTÉS”-ben, a mire szüksége van. Válto-
zatosan szerkesztett tárcájában, annyi regény olvasmányt ad mint egy lap sem. Két, három
regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a
külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki ol-
vasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „EGYET-
ÉRTÉS”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az
előfizetési pénzek az „EGYETÉRTÉS” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal
kiváratra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Egyetlen egy kísérleten mindenki meggyőződhetik arról, hogy a

Zacherlin

VALÓBAN a LEGELŐNYÖSEBB ROVAR-IRTÓ SZER,

mivel — mit egyetlen szer sem — meglepő gyorsasággal és erővel „mindennemű” rovar,
 a legutolsóig megsemmisít.

A legjobb eljárás az üvegen megerősített „ZACHERLIN-SZÓRÓ”-val.

A ZACHERLIN-t nem szabad a közönséges fűgporokkal összehasonlítani, mert a
ZACHERLIN egy sajátos különlegesség, mely soha sehol nem létezik, mint a

ZACHERLIN J. nevével ellátott lepecsételt üvegekben.

Ha valaki tehát Zacherlin-t kér és oly port vesz el, mely papírba vagy dobozba van
csomagolva, az mindenkor meg lesz esalva. — Valódi kapható:

NAGYENYEDEN:

Winkler János urnál

Cirner J. József „

Bisztricsány L „

BALÁZSFALVÁN:

Heiskovits Lipót urnál

Sinberger Salamon

Engelmann Armin

GYULA-FEHÉRVÁRT:

Misselbacher J. B. urnál

Jakabfy Albert „

Mihellyes Zsigmond „

Frölich Gyula Nagy József

Még a legszebb hölgy

is a a „Salvator” gyógyszerárnak, NASICBAN, ESZÉK mellett,
special laboratoriumában a szépség ápolására száz meg száz
észszerű, ártalmatlan, az arc, a karok és kezek, haj és fogak
minden szépséghibái ellen szolgáló készítmény között, talál valami
alkalmasat. Ajánlom például:

dr. SPITZER ujonnan javított ARCKENŐCSÉT á 35 kr.

dr. SPITZER „ MOSDÓVIZÉT á 40 kr.

dr. SPITZER valódi SALVATOR-szappanját á 50 kr.

dr. SPITZER lyoni RIZSLISZTjét á 50 és 80 kr.

melyek a bőr minden hibáit és pedig az arc vörössége, szeplő, pattanásoc, májfoltok, bőratka s több e félet
gyökeres és ártalmatlan módon eltávolítanak. Jótállás melletti ártalmatlan szereim netalán a charlatánok
által tetemes áron ajánlt, rendszeren ólom és higanytartalommal bíró, készítményekkel tévesztendők össze.
Felvilágosítások a bőr, haj, fogak stb. minden szépséghibájáról érdekes röpirat: „Toilette-títkok” in-
gyen és bérmentve. Ismételőknak különösen nagy engedmény. 3 frton felül bérmentve. 1 frton alul
semmi sem küldhető. Csomagolás ingyen. Küldeményünk tartalma kívülről fel nem ismerhető. Kapható
Abrudbányán Molnár Árpád gyógyszer. urnál, Maros-Ludason Hirsch és Schwarz uraknál, Tordán Herbst Mórnál.

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden.

Szerk
N
A KIA
lap sz
közle
K
Wokál
az elő
bérme
kiszáto

Hol legy

ról

(B.) A

Kolozsvárt
érdékü fon
kolozsvári
retettel me
alapián, r
és irodája
mosabb idő
székhelyre
kusok.

Már e
ket, hogy
a központ.
miert széke
de most ne
van a közp
rendesen a
akadálya.
fejődött k
városaink k
gyűlési tag
dezett vend
ságnál epe
Kolozsvárt.
kelyföldi, a
hát az erd
közelebb fe
De különbe
vezők, hog
hely közöt
mellőzéséne

Abrudbá

Ugyan
a görög nem
Jánk Juon
valának és r
titkos jelt ad
Ezek t
és jobb por
egy véletlen
az asszonyok
gelve valóna
elhelyezettü
sabb menede
tes kanonok
lamint több
és részletee
mal ismételt
ható népek
előadta, mik
egyesülése
mellett is,
nyilvánításá
őreger és r
nyilatkozik,
mindent ut
után helybe
zett az őrsé